

SĂPTĂMÂNA CREATIVITĂȚII ȘI INOVAȚIEI 2016: AUTOEVALUARE ȘI EVALUARE CU COMENTARII

Lidia KULIKOVSKI

Abstract

The Municipal Library joined the global movement for creativity and innovation Creativity and Innovation World Week, held every year between April 15 to 21. The second edition Hasdeu Creativity and innovation week's was attended by 20 branches and three departments. The purpose of Creativity and Innovation Week, edition 2016, was to mobilize, to encourage librarians to work for one week, otherwise, to transform our library into a creative environment, involving users in innovation activities. The article highlights, commenting, concluding the results of self-assessment performed by CIW participants themselves. The results are revealing: the Creativity and Innovation Week 2016 proved a good strategy to motivate the librarians to reveal the skills, talents, distinct feelings that they have not even suspected. CIW has provided the freedom to experience new things and ideas and to evaluate oneself, it was a school of creativity and innovation. During the week the professional librarians understood that education is the key to future innovation.

Keywords: Creativity and Innovation Week, education innovation, culture innovation, talent, experimentation, self-assessment.

* * *

Managementul majorității instituțiilor infodocumentare (cu preponderență bibliotecile publice) funcționează pentru întreținere (bunuri, condiții de funcționare), rezolvarea problemelor (exagerat de multe, în aceste vremuri, din punct de vedere financiar, foarte tulburi) și comportamentul de tip „și eu”, dacă o altă bibliotecă face ceva inovativ – un serviciu, un proces, o activitate, un program etc. – o urmărim cu propria versiune. Este o strategie satisfăcătoare pe moment. Bibliotecile satisfăcute de „întreținere și de soluționarea problemelor” operează mult sub potențialul lor într-o lume care transformă totul în mărfuri. Trei lucruri devenite mărfuri ne influențează viața personală, profesională și activitatea instituțională: competența, informația și tehnologia – toate trei perisabile.

Dacă tindem să fim mai competenți, nimeni și nimic nu ne asigură că cei din jurul nostru (alte biblioteci și instituții) nu pot fi mai competenți ca noi. Putem rămâne în frunte, dar cantitatea de competență cu care ne menținem acolo, sus, se micșorează tot mai mult și mai mult. Dacă ieri eram stăpâni pe informație, astăzi am scăpat-o de sub dominația noastră, a făcut-o mai accesibilă, cineva mai competent ca noi. Acum e dificil și să cumpărăm informația. O putem însă folosi în sens educațional, de formare a unor abilități utilizatorului de informații. Altfel, nu putem excela cu informația. Tehnologia în sine este inutilă dacă nu este transformată într-o valoare. Aici putem excela și chiar excelăm (o dovedesc rezultatele SCI) utilizând-o, iarăși, în scopuri educaționale și sociale.

Lumea nu are nevoie de intermedierea informației, lumea nu are nevoie să știe cât de competenți suntem, lumea nu are nevoie de tehnologie. Lumea are nevoie de servicii de excelență și lucruri care aduc valoare reală pentru ei. Nu este suficient să fii competent, informat și să te pricepi la calculatoare. Aceste abilități sunt azi ca abilitatea de a citi. Dacă totul devine marfă disponibilă oricui cine face diferența? Oamenii creativi.

De aici, din acest prelung preambul, vine și scopul subtil al Săptămânii creativității și inovației (SCI), ediția 2016, de a mobiliza, a incita, bibliotecarii să facă fiecare o activitate a sa, timp de o săptămână, altfel, creativă, inovativă, de a-și transforma biblioteca într-un mediu creativ, implicând utilizatorii în activități inovative.

A reușit sau nu SCI? Fiecare dintre angajați au avut ocazia, prin intermediul grupului „Creativi și inventivi”, să urmărească activitățile bibliotecilor care au aderat la SCI, să comunice între ele, să se încurajeze, să se susțină și să se aprecieze una pe alta.

La ediția a doua a SCI au participat 20 de biblioteci și trei departamente. Rezultatele SCI au fost culese printr-un chestionar online la care au răspuns 21 de persoane / entități. Suntem dispuși să credem că răspunsurile sunt obiective și veridice pentru că e o autoevaluare, iar întrebările au fost construite logic, s-au cerut răspunsuri simple, narrative. Chestionarul conține 10 întrebări – de la: de unde au aflat de SCI, din ce motiv au aderat la SCI, ce activități au realizat, ce dificultăți au întâmpinat, se asociază SCI cu activitatea lor profesională etc., până la: dacă au cules feedback și ce doleanțe au pentru următoarele ediții.

Respondenții au aflat de ediția din anul curent a SCI de la Departamentul studii și cercetări – trei persoane; de la Grupul FB „Creativi și inventivi” – patru; de la Centrul de Excelență pentru Bibliotecari – patru;

de la Lidia Kulikovski – șase; de la Mariana Harjevschi – patru; de la administrație (scrisoarea trimisă din partea directorului general – două); din anunțul publicat pe site-ul BM „B.P. Hasdeu – o persoană. Restul respondenților au indicat foarte general: de pe rețelele de socializare – patru; din surse web – patru; de pe FB – șapte; de la colegi – trei.

Un singur participant a răspuns: „Știam încă din 2015, că vom avea SCI și anul acesta.” Menționăm că totalitatea răspunsurilor nu este egală cu 21, numărul celor care au răspuns, pentru că respondenții au indicat câteva surse.

La îndemnul de a indica activitățile realizate în perioada SCI (au fost receptate 21 de răspunsuri) unele biblioteci au descris foarte detaliat, un adevărat raport descriptiv, de exemplu, Biblioteca „Ovidius” care, nedeclarat, și-a asumat să fie verde: „Am organizat altfel Ziua internațională a Planetei Pământ: am salubritat terenul din scuarul bibliotecii, am sădit un vișin; am confecționat două graurnițe și le-am plasat pe copacii din preajma bibliotecii; copiii au sădit flori, castraveți, orz și grâu în ghivece, experimentând procesul creșterii pentru a utiliza aceste materiale la ședința Clubului Micii ecologiști; s-a desfășurat lecția-experiment Educație prin imaginație: experimente creative; s-au confecționat: o candelă ecologică din portocale și ulei; un «sistem solar dulce» din clătite, ciocolată...; am creat «minioni» extraterestri (eroi dintr-un film cu desene animate) din peturi, apă, ulei și coloranți (albastru de metilen, verde de briliant, iod, vopsea roșie pentru ouă pascale, pastile de aspirină); am organizat un marș ecologic pe șoseaua Hâncești, distribuind fluturași cu mesaje educaționale: «Ocrotiți natura»; am realizat filmulețul digital De vorbă cu Pământul, utilizând imagini fotografice din activitatea bibliotecii și dialogul imaginar cu Pământul, imprimat cu elevul-voluntar Grigore Ciobanu; Master-class Decorarea unui suport pentru creioane. Familia Ciobanu a creat Omul inovator – în viziunea lor, omul viitorului arată ca un bec electric, plin de energie, cu mouse, prietenul nedespărțit al omului contemporan, dar și cu papion și joben și scara înțelepciunii; la Ora poveștii copiii au creat o scenă cu figurile eroilor din povestea georgiană Cerbul și fata orfană, autor Zaira Samharadze, confecționate din hârtie; am realizat o expoziție de vitralii Culoare și mesaj pe sticlă, expusă la geamurile sălii de lectură a Bibliotecii „Ovidius”, executate de elevii Centrului de Excelență în Construcții, specialitatea design interior.” Vă asigurăm că raportul în cauză a fost mult mai detaliat decât am reprodus aici.

Alte biblioteci au prezentat activitățile sub formă de teze (Expoziții creative, minitraining și master-class hand-made) sau ca rezultate cifrice / statistice (Filiala „Transilvania”, în total șapte activități: flash-mob – 1: Bătălia cărților, vârsta 11-14 ani; training – 1: Șapte pași către o adolescență fără risc; expoziții de carte – 5: În camera creativității, Rețete pascale, Motive pascale, Primăvara necuvântătoarelor, Bătălia cărților în aer liber).

Nu vom reproduce toate răspunsurile obținute, am spicuit doar unele pentru dvs. Pe cele mai consistente, mai interesante ca forme, evenimente, abordări inedite sau de anvergură:

Ora de sport în bibliotecă, susținut de Unica. Sport alături de bibliotecari, instructor: Adela Dorogan; atelier: O viață nouă unei cărți; workshop: Cum să fii creativ și să organizezi un eveniment de nota 10, facilitatori Elena Guțu și Ianuș Petrașcu, Academia de Muzică Teatru și Arte Plastice; expoziție de carte pe vinil (Biblioteca Centrală a BM);

expoziții – Coliba cu bancuri; Înfașurat în tricolor; Cafeneaua literară A la Lecture, Un copac al ideilor creative de la vizitatori; Lecție bibliografică ilustrată pentru copiii de la grădinițe, seturi de carte din trei titluri – Tartine de lectură în meniul unei zile ploioase (Alba Iulia).

Doar două departamente au participat, „cu normă întregă”, adică consistent, la Săptămâna creativității și inovației, ediția a doua. Departamentul „Memoria Chișinăului”: „În cadrul SCI au fost cercetate și elaborate două teme: Cărți despre bibliotecari și biblioteci; Bibliotecarii în cinema – au fost prezentate cărți din literatura universală și filme care aveau ca subiect profesia de bibliotecar. Pentru prima dată a fost cercetată prezența străzilor cu denumirea Chișinău, în alte orașe și țări. Prima încercare, Kišněvská ulice la Praga, publicată pe blog. Pentru filialele BM au fost lansate două concursuri de videoclipuri (Oraș frumos pe nume Chișinău și Strada bibliotecii mele) precum și proiectul Excursii prin oraș. Tot în cadrul SCI a fost organizată prima excursie pentru un grup de elevi din Cluj-Napoca (România).”

Departamentul studii și cercetări, inițiator al SCI la BM: Organizarea Săptămânii creativității și inovației la BM; Elaborarea listei de sugestii de celebrare a creativității pentru bibliotecarii BM; Monitorizarea, încurajarea, susținerea participării filialelor la SCI prin constituirea grupului „Creativi și inventivi”; Publicarea textelor motivaționale, de încurajare în scopul aderării tuturor structurilor BM la Săptămâna creativității și inovației (șapte texte); recomandări de lectură, incitare la competiție și participare activă; Conferința publică Creativitate și inovație: Abilități creative necesare inovatorilor în devenire pentru studenții Colegiului Politehnic; publicarea unui articol despre SCI la BM și rezultatele ei în revista de specialitate BiblioPolis;

elaborarea scenariului de celebrare a succeselor SCI 2016, elaborarea conceptului de gratificare pentru învingători și participanți.

Unii respondenți au răspuns foarte concis: Expoziții de carte – două; Miss Biblio; Oră de lectură „Invenții și descoperiri”; Discuție Invenții pentru a număra și a măsura; Expoziție a unor invenții deja depășite de timp: O reîntoarcere în timp. Alții au formulat răspunsul ca feedback: „În cadrul SMCI a fost cercetat pentru prima dată prezența străzilor cu denumirea Chișinău în orașe din alte țări, au fost identificate 48 de străzi în diverse orașe și s-a elaborat un concept de prezentare.”

Menționăm, în context, că bibliotecile participante au realizat mult mai multe activități decât au scris în răspunsuri la chestionar. Despre aceasta vorbește analiza realizată de DSC, în procesul de monitorizare zilnică a activităților desfășurate în perioada Săptămânii creativității și inovației.

Întrebarea Ați întâmpinat impedimente în desfășurarea SCI? a adunat 21 de răspunsuri. Majoritatea a răspuns „Nu” sau „Nu, n-am avut”; „Nu am avut impedimente, am participat cu plăcere!”; „Impedimente nu am întâmpinat, căci bibliotecarul permanent este creativ”. Răspunsuri bune, cu încărcătură pozitivă, care atestă deschiderea participanților de a fi parte a acțiunilor inovative instituționale. Totuși, deși entuziasmați, participanții la SCI, au enumerat și câteva impedimente. În viziunea unora principalul impediment a fost „lipsa resurselor financiare pentru organizarea și desfășurarea activităților creative”.

Au mai fost și alte răspunsuri ce se refereau la lipsa timpului pentru participare activă la SCI: coincidența altor evenimente programate din timp, au dat peste cap unele idei; ne-a lipsit timpul necesar creației, invențiilor și altor activități, pentru că ne-am ocupat de barcodarea publicațiilor, care trebuia efectuată urgent; unicul obstacol – lipsa de timp și de personal; problemele referitoare la gestionarea timpului.

Cineva a mai menționat un impediment, care se regăsește și în răspunsurile altor întrebări – doar un respondent: „Lipsa entuziasmului unora din bibliotecari.” Aspect important într-o acțiune / campanie precum Săptămâna creativității și inovației. În altă formulare, dar cu același sens, întâlnim acest aspect cu conotație negativă și la doleanțe pentru edițiile următoare: Să se implice mai multe persoane; Mai puțină indiferență, pasivitate și dezinteres.

Întrebarea Ați colectat feedback de la utilizatori? a obținut 21 de răspunsuri (100%), dintre care sunt pozitive 85,7%. Dar la următoarea întrebare / rugămintă să enumere câteva exemple de feedback au răspuns pozitiv 18 din cei 21 de respondenți. E un indicator, la fel, pozitiv, chiar bun. La fel, foarte bun, este și feedbackul colectat de la participanții la activitățile desfășurate în biblioteci sau de la utilizatorii care au beneficiat de serviciile bibliotecilor în perioada desfășurării Săptămânii creativității și inovației:

„Mi-au plăcut foarte mult experimentele efectuate la Clubul «Micii ecologiști». Am încercat să experimentez acasă, însă nu mi-a reușit până la capăt. În cadrul Clubului, am fost ghidați de persoane inițiate în astfel de experimente, cu experiență creativă și cunoștințe ample” (Cezar Rusu, elev, clasa a 5-a, Gimnaziul nr. 53);
„Am experimentat creșterea florilor, castraveților, orzului și grâului în vase cu pământ și m-am bucurat că castraveții răsadii de mine au prins rădăcini. E într-adevăr o adevărată fericire să vezi cum lucrul efectuat de tine prinde viață, dă roade” (Patricia Arazov, elevă, clasa a 4-a, Liceul „Mihai Viteazul”);
„Consider benefice activitățile organizate de bibliotecă, fiindcă îmi mobilizează copiii, îi sustrage de la jocurile electronice, implicându-i în activități mult mai utile, mult mai creative” (Liliana Lupașcu, mama băieților Sergiu și Andrei Lupașcu, participanți la diverse activități organizate de Biblioteca „Ovidius”);
„Satisfăcuți și mulțumiți!... Mai doresc întâlniri, dezbateri cu Lidia Kulikovski” (Lia Gore);
„Ori de câte ori intru în bibliotecă, găsesc lucruri, momente ce mă inspiră” (Călin Rotari, student, anul II, FRISPA);
„Urmăresc frecvent pagina de Facebook a bibliotecii, văd că se fac lucruri minunate. Am intrat să mă conving. Tocmai se desfășura SCI, bibliotecarele clocoteau în pregătiri. Frumos! Foarte frumos! Bravo!!!” (Sergiu Bernic, inginer);
„Mai sunt locuri, mai sunt biblioteci care ne inspiră și trăiesc cu sufletul” (Maria Vîlcu, profesoară);
„Cât sunteți de creative, fetelor! Bravo! Ingenios și benefic”;
„Wow! Bravo! Bravo! Bravo! Ce frumos... Foarte drăguț și creativ... Sunteți niște comori, dragele noastre bibliotecare!”;
„O săptămână plină de evenimente originale” (I. Graur, elevă, cl. a VI-a, LT „Iulia Hasdeu”);
„Îndeosebi mi-a plăcut bibliotecă în aer liber” (E. Sîrbu, cl. a VI-a, LT „Iulia Hasdeu”);
„O experiență frumoasă pentru biblioteci” (B. Marianciuc, student, ASEM);
„De ce trebuie să citim? Să acumulăm cunoștințe – hrană pentru suflet –, să visăm, să gândim” (I. Tofan,

Gimnaziul „N. Costin”);

„Cât de repede avansează tehnica!”;

„M-a uimit expoziția Rețete pascale prin originalitatea expunerii, prezentării și implicarea noastră, a cititorilor” (Loredana Costache);

„«Transilvania» este mereu în acțiune pentru ceva nou, pentru a provoca cu un fior plăcut în cadrul serviciului «Adolescentul», ce implică tinerii să se simtă descătușați, să-și dea frâu liber imaginației” (Daniel Bistrița);

„Săptămâna creativității și inovației a fost utilă și relaxantă în același timp deoarece prin maniera ludică am perceput lucruri noi ce nu le conștientizăm până acum. Bravo organizatorilor!” (Valeria Repeșciuc);

„Pregătirile pentru Paști! – impact: 74; Lumea minunată a bestsellerului – impact: 241; Читатель нашей библиотеки! – impact: 292; Каждому читателю по книжке! – impact: 108; Inovații noi în cinematografia bulgară veche / Нови иновации във стара българска кинематография – impact: 108”;

«Только библиотекари и учителя столько души и креатива вкладывают в свою работу» (Виктория Галюк, учитель);

„Carte inedită cu pozele copiilor și ale părinților lor ce vin la bibliotecă. De asemenea, sunt prezenți și copiii din grupele de la grădinița nr. 160. Este o carte cu personaje reale din ziua de azi. Copiii nu-și puteau lua ochii de la poze, se regăseau pe ei și alți cunoscuți. Este o inovație pentru cartierul Poșta Veche”;

„Bravo, dar cât pe ce să ne furați ideea noastră, care se coace din 15 aprilie” (Elena Roșca);

„Cărți despre bibliotecari și biblioteci – 181 de vizualizări; Bibliotecarii în cinema – 44 de vizualizări;

Kišiněvská ulice în Praga – 620 de vizualizări. Postările sunt comentate din partea utilizatorilor din RM și din alte țări”;

„Mi-a plăcut această inițiativă. Doar anul acesta va fi?”

Aici am luat în considerare fiecare răspuns, pentru că retroacțiunea la ceea ce s-a petrecut în timpul SCI este o recunoaștere a efortului, aprecierea creativității bibliotecarilor noștri, a inițiativei, a ideii SCI. Găsim în feedbackul analizat uimire, bucurie, experiență, wow!, încântare, fascinație, inspirație, satisfacție, mulțumire, alături de lucruri și momente pe care utilizatorii le-au catalogat ca memorabile, originale, inedite, interesante. Esența, organizării SCI se regăsește în răspunsul unui utilizator: „Mi-a plăcut această inițiativă. Doar anul acesta va fi?”

După cum au răspuns bibliotecarii și utilizatorii putem spune cu certitudine că Săptămâna creativității și inovației va fi și la anul viitor sau cum a scris un bibliotecar „să devină ritual și element al culturii instituționale”.

Activitățile și ideea SCI au acumulat feedback și din afara rețelei fizice a BM. Au reacționat cu feedback prietenii noștri și ai filialelor de pe rețelele de socializare. Reiterăm doar câteva exemple:

„Ne-a plăcut foarte tare!” (Biblioteca „Zorilor”);

„Felicitări!” (Irina Bâtcă);

„Frumoasă inițiativă, bravo! Atâtea idei creative. Vom împrumuta și noi unele din ele. Felicitări pentru o idee atât de frumoasă!” (Ovidiu Vasilescu).

Tot la feedback atribuim și aderarea bibliotecilor din teritoriu la SCI, care au inventat, au schimbat, au diversificat ceva în activitatea lor, au demonstrat creativitate și solidaritate utilizând hashtag-ul #săptămânaactivitățiișiinovației: Biblioteca Raională „D. Cantemir” din Ungheni, care posta mai multe, dar ne-a impresionat cu o expoziție inedită Romane polițiste; Biblioteca din Crihana Veche, la fel cu mai multe postări; bibliotecile publice din Izbiște, Obreja Veche, Zărnești, Todirești și din suburbiile Chișinăului, Biblioteca Băcioi.

Adevărat vorbește Ken Robinson precum că puterea creativă ne-o descoperim deopotrivă cu ajutorul sentimentelor și al rațiunii. Prin intermediul acestor două căi, relaționăm unii cu alții și creăm lumea complexă și dinamică a culturii umane. Un feedback pozitiv, sentimental radiază la locul de muncă și în comunitate căpătând mai multă forță și educând bucurie, expresivitate, înflorirea talentelor și productivitate. Toate aceste stări le sesizăm în răspunsurile respondenților. Sentimente și rațiuni întâlnim și în cele 20 de răspunsuri la întrebarea Există vreo conexiune între propria activitate / zona de interes și SCI? Toate pozitive, toate cu sens de conștientizare a importanței creativității, schimbării și inovării activității bibliotecare, toate cu convingere că altă cale de a oferi ceva necesar, inedit, memorabil nu există, iar SCI e o șansă care, utilizată cu tâlc, poate să le diversifice, să le inoveze oferta pentru utilizatori și comunitate. Urmăriți răspunsurile:

„Da! Desigur! Directă!”;

„Da, deoarece în orice activitate, realizare se depune efort, imaginație, energie și de ce nu creativitate și timp”;

„În esență, scopurile noastre corespund. Prin activitățile organizate stimulăm creativitatea, creăm un spațiu în

care utilizatorii își pot manifesta nestingherit imaginația”;

„Inovarea e prioritatea nr. 1 a Bibliotecii Municipale «B.P. Hasdeu». Al doilea an BM organizează Săptămâna creativității și inovației, o săptămână activă, creativă, în care bibliotecile filiale au generat idei, au organizat activități creative – a fost o săptămână în care pe agenda BM a fost zilnic creativitatea și inovația! Ne-am convins, după rezultatele înregistrate, că avem bibliotecari creativi”;

„Cu cât mai multă creativitate insuflă în activitatea de bibliotecă, cu atât mai mult ești vizibil în acest val al transformărilor. Totodată biblioteca poate fi în topul preferințelor comunității. P.S. E de menționat faptul că Biblioteca Centrală mereu a adus un suflu nou în activitatea de zi cu zi”;

„Desigur, întreaga activitate a bibliotecii se compune / se bazează pe creativitate, inventivitate zilnică... Altfel nu am mai avea vizitatori... Mereu le creăm ceva nou ca să le trezească interes pentru a ne vizita”;

„Meseria de bibliotecar presupune creativitate și aspecte inovaționale”;

„Da, există, deoarece activitatea noastră de zi cu zi se bazează pe creativitate, perseverență, inovație”;

«Да. Уже давно библиотечная работа без креатива и инноваций никому не интересна»;

«Да. Библиотечная работа без инноваций никому не интересна»;

„Da, există. Activitatea informațională, bibliografică și de promovare a patrimoniului local (în acest caz din Chișinău) presupune mai multe posibilități de creativitate, inovații, implementarea și prezentarea noilor servicii informaționale, cercetări locale”;

„Sigur. De fapt, orice activitate de bibliotecă presupune multă creativitate și inovație.”

Răspunsurile de mai sus sunt potențate și de cele înregistrate la întrebarea De ce ați decis să aderăți la SCI? (21 de răspunsuri). Fiecare răspuns e ca un manifest personal al fiecărui bibliotecar care se transformă într-un angajament de schimbare, transformare și reinventare a activității, a profesiei. Au participat pentru a se manifesta, pentru a-și testa capacitățile, pentru a atrage cititori, pentru că-i interesant, din solidaritate:

„E mult mai bine împreună, mai productiv”;

„Pentru a ne simți parte a comunității mondiale a creativilor și inovatorilor”;

„Pentru că este un bun prilej de a demonstra societății că biblioteca este un incubator de idei, care pot fi realizabile fără mari investiții. Iar bibliotecarii au acei ași din mânecă care foarte ușor pot schimba atitudinea cetățeanului față de carte, lectură și cultură”;

„Pentru că «e o șansă», «e o provocare»”;

„Pentru că suntem receptivi, suntem o echipă, suntem o familie.”

Și cu aceasta au spus totul! Alte răspunsuri urmăriți mai jos:

„Pentru că este interesant, prindem idei noi, oferim idei noi, generăm idei noi”;

«Познать свои возможности, проявить себя, применить в работе свои способности в преобразовании стандартного пространства в креативное»;

„Pentru a fi alături de țările / oamenii / profesiile / domeniile care celebrează creativitatea și inovația; pentru a ne inspira de la alții; pentru a stimula creativitatea bibliotecarilor noștri”;

„Pentru a ieși din acești patru pereți ai bibliotecii, de a atrage cititori nu doar prin activități”;

„Pentru ca să ne verificăm, încă o dată, capacitățile creative, să ne relaxăm și din solidaritate cu ceilalți colegi de breaslă e ceva interesant, te provoacă la inovație”;

„Ne place să concurăm cu alții și să ne apreciem nivelul de creativitate”;

„Pentru că suntem receptivi, suntem o echipă, suntem o familie”;

„Pentru a ne testa ingeniozitatea, creativitatea”;

„Din abundența ideilor creative și inovatoare; nu am putut rata o așa șansă de a promova imaginea Filialei «Transilvania» în societate; pentru că, în orice domeniu de activitate, creativitatea este ca un curcubeu, o lumină în viața de zi cu zi”;

„Profesia de bibliotecar, în permanentă schimbare, tinde să fie creativă și inovativă. Cititorul dorește servicii noi, schimbări în anturajul bibliotecii. Participând la SCI, facem schimb de experiență cu alte biblioteci”;

„E interesant, ne-a mobilizat în perioada respectivă de a face mai multe activități deosebite”;

„A fost prima încercare a noastră, poate nu atât de vizibilă pentru unii, dar pentru noi a fost o provocare să participăm la acest eveniment. La anul vom încerca să fim mai activi”;

„Pentru că este o inițiativă frumoasă, interesantă, care ne permite să fim creativi, să scoatem la iveală unele calități ascunse; pentru că e o bună provocare pentru noi.”

Săptămâna creativității și inovației a avut un spirit de mobilizare, incitare, inspirare, simțite de fiecare participant, a demonstrat că creativitatea individuală este stimulată aproape întotdeauna de munca, ideile și realizările altor oameni. De aici vine solidaritatea de a participa, pentru că împreună e mai interesant. Un aspect apreciabil este faptul că, în comparație cu anul trecut, mulți bibliotecari au promovat SCI, au trecut

la un nivel mai profund, au întocmit liste de literatură la subiectele privind inovarea, creativitatea, au scris recenzii la cărți despre creativitate și inovație, recomandări de lectură. Astfel, participanții constituiau o colecție de resurse inspiraționale; inspiraționale au fost și îndemnul de a participa, textele și lucrările motivaționale, se încurajau unii pe alții. S-au transformat în ambasadori ai inovației și creativității autoasumându-și acest rol – ceea ce demonstrează implicare la nivel de conștientizare profundă a schimbării. Participanții la interviu au fost întrebați și Ce doleanțe aveți pentru edițiile viitoare? (au fost contabilizate 20 de răspunsuri). Aceste răspunsuri le putem grupa, logic, în patru categorii distincte: conținut și desfășurare, conștientizare, necesități pentru activități și diverse. La prima categorie aderă răspunsurile:

„Poate avea o tematică această săptămână”;

„Elaborarea unui spot promo la nivel de rețea cu acest prilej”;

„Conlucrarea între colegii din rețea în organizarea unor acțiuni de amploare”;

„Leșirea în afara bibliotecii: mall-uri, terenuri de joacă pentru copii, etc.”;

„S-o organizăm și mai bine, mai interesant, să mobilizăm implicarea fiecărui angajat, astfel încât Săptămâna creativității și inovației să devină ritual și element al culturii instituționale”;

„Să fim sănătoși și să reușim mai multe”;

„Să prospere BM «B.P. Hasdeu».”

Următoarele răspunsuri se înscriu în categoria conștientizare, automotivare:

„Să fim creativi, inventivi și receptivi la tot ceea ce se petrece în lume”;

„Să promovăm idei năstrușnice!”;

„Să fim mai creativi, inovativi”;

„Să se implice mai multe persoane”;

„Mai puțină indiferență, pasivitate și dezinteres.”

Răspunsurile exprimă și autoevaluare, ca participare, prin conținut, ca implicare și impact.

Categoria necesități relevă și sesizarea unor dificultăți, deși nimeni nu a scris cuvântul dificultate sau despre probleme. Recunoaștem, sesizările făcute, se referă la susținerea centralizată cu materiale a activităților organizate, mai ales la cele din cadrul atelierelor de creație care solicită multe și diverse materiale:

„Finanțarea unor materiale necesare pentru organizarea evenimentelor”;

«Иметь возможность приобрести в продаже и использовать в работе материалы для работы творческой мастерской в библиотеке»;

„Mai multe sugestii, exemple și experiențe de creativitate și inovații din diferite domenii”;

„Din timp de organizat diverse ateliere pentru dezvoltarea creativității cu toți angajații – această doleanță se îndreaptă spre grădina organizatorilor” (DSC și-a notat sarcina pentru următoarea ediție);

„Materiale pentru realizarea ideilor” (care, în egală măsură, se referă atât la resurse financiare, materiale pentru buna desfășurare a activităților, cât și la forme, metode, tipuri de activități pentru astfel de evenimente).

Bibliotecarii înțeleg criza prin care trecem și timid cer Alocarea unui buget strict pentru desfășurarea SCI (cinci respondenți), și mai timid (doar un respondent!) ca idee solicită Stimulente „creative” pentru participanți. Un bibliotecar „debusolat”, sau „încurcat” în treburi bibliotecare a scris: doleanțe nu prea, avem nevoie de idei. Nu am găsit o categorie pentru cei care caută idei. Alt respondent, la fel a răspuns simplu cu Nu am doleanțe; și credem că și persoana (tot una) care nu a dat niciun răspuns (20 din 21 au completat) tot nu avea doleanțe.

Activitățile realizate de bibliotecarii BM în cadrul SCI demonstrează că ipotezele dominate până acum pot fi cu ușurință demolate pentru că nu mai sunt viabile. Alte modele de activitate trec cu bine testele și încercările. Activitatea doar în mod tradițional nu mai este suficientă. O demonstrează exemplele de retroacțiune oferită de utilizatori pe parcursul SCI. În acest sens SCI este o încercare de a depăși inerția. Experiența SCI 2016 ne demonstrează că avem biblioteci care îmbrățișează și se bucură de provocări. Aceste biblioteci tind să-și formeze capacități de a considera orice situație o provocare binevenită. Vor să învețe cum să facă lucrurile mai bine, cum să facă lucrurile mai creativ, cum să răspundă turbulențelor din afară. Aici se înscriu toți cei care au răspuns pozitiv la provocarea SCI și nu depinde de faptul dacă a fost aportul mare sau mic, au realizat cele mai multe activități sau doar una, două – principalul este dorința exprimată și încercarea.

E o foarte bună evaluare a Săptămânii, realizată de cei care au participat, prin scoaterea în evidență a succeselor, în viziunea lor, a unor curențe de organizare, de motivare, de asigurare cu materiale. Au punctat foarte bine aspectele pozitive și cele dorite a fi mai bune. Au răspuns fiecare, individual, stând în fața calculatorului, retrăind experiența SCI, autoevaluându-se pe ei. Răspunsurile analizate creionează un aspect

îmbucurător – mai mult de 60 de procente gândesc și acționează la fel. Avem, este concluzia, potențial novator la BM, oameni gata de schimbare, oameni pasionați, oameni loiali instituției, oameni care o văd prosperă, creativă, inovativă.

Impactul social, cultural, profesional al SCI

Azi mai mult ca niciodată, schimbarea bibliotecilor depinde de diversitatea de talente ale angajaților ei nu numai de strategie. Atunci când oferi oamenilor o șansă, o provocare, o oportunitate, o cale de a-și descoperi puterile creative ei se regăsesc pe ei înșiși. SCI a fost o oportunitate, asta scriu ei înșiși (în altă interpretare – revedeți răspunsurile la întrebarea de ce au aderat la SCI –, dar cu același sens care urmează în comentariu mai jos), care i-a ajutat să relaționeze cu propriile capacități creative, fiind, totodată, și o cale de a elibera tot ce au avut ei mai bun de oferit. Îndemnul SCI a fost să facă ceva creativ, diferit, original, în consens cu îndemnul și recomandarea WCIW. Bibliotecarii BM au oferit mai mult, mult mai mult. Au dovedit că sunt creativi, sensibili, demonstrându-și prin abordările lor individualitatea și autenticitatea. E foarte ușor să recunoști, după titlul activității, abordarea și contribuția, omul din spate. Fiecare are semnătura sa. Peste tot în SCI am întâlnit semnături precum pasiune, responsabilitate, profunzime, ludic, loialitate, solidaritate, creativitate, unic, deosebit, talent etc.

Săptămâna creativității și inovației 2016 s-a dovedit o strategie bună de a pune bibliotecarii într-o situație, pe perioada unei săptămâni, și de a le da provocarea care să scoată la iveală aptitudinile lor distincte, pe care nici nu bănuiau că le au.

Bibliotecile evoluează prin gândurile, sentimentele și acțiunile oamenilor care le alcătuiesc, care vin în forme diferite – din poveștile, anecdotele, teoriile, credințele lor. SCI este o poveste pe care au trăit-o, unii intens, alții domol, careva au trăit-o stând pe margine, urmărind, căinându-se sau bucurându-se că nu s-a implicat. Cu siguranță se căinau văzând conexiunile, colaborarea și susținerea reciprocă a echipei BM „B.P. Hasdeu” pentru inovare și schimbare, pe care nu au inhibat-o granițele stricte dintre unele structuri și specializări. Din fericire, aveau un interes comun – să demonstreze că sunt creativi, inventivi și încă o dată să accentueze că cultura instituțională a unei biblioteci este rezultatul creativității angajaților ei, și nu efortul unui singuratic.

SCI a oferit libertatea de a experimenta idei și lucruri noi, precum și de a se autoevalua. Profund democratic. Nu s-au cerut rapoarte, scheme, tabele, planuri.

SCI a înregistrat inovații radicale? Nu. A oferit, în schimb, activități noi pentru lucruri vechi; a demonstrat că lucrurile noi le fac cu plăcere oamenii vechi; a demonstrat că ideile generate de angajați au forță; că o campanie de stimulare a creativității poate consolida conexiunile unei echipe; că echipa BM „B.P. Hasdeu” privește în viitor, măcar și prin angajamentul că „la ediția următoare a SCI vom fi mai activi, mai creativi, mai inventivi”.

De ce a reușit social, cultural, profesional SCI? Pentru că toți s-au simțit bine. Scopul organizării SCI nu a fost să judece / să critice ceea ce produceau bibliotecarii, ci să ajute, să încurajeze, să aprecieze, să stimuleze, să amplifice... Astfel, ridicându-se nivelul activității tuturor. SCI a fost și o școală a creativității și inovației.

Educația profesională pentru inovație este cheia viitorului. O cheie poate fi rotită în două direcții. Printr-o mișcare a cheii putem bloca orice tip de creativitate și inovație, printr-o mișcare în altă direcție putem deschide posibilități și resurse de inovare. În acest an conducerea BM, printr-o cheie magică a directorului general, a deschis toate ușile spre schimbare prin inovare, inclusiv prin susținerea Săptămânii creativității și inovației.